

## GENERAL PRINCIPLES OF PUBLIC SECTOR AUDITING

## PRINCIPII GENERALE DE AUDIT ÎN SECTORUL PUBLIC

**RĂȘCANU Florin-Daniel, student, specialitatea: AP**

**BERINDEIE Denisa, studentă, specialitatea: AP**

Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

[rascanuflorindaniel@gmail.com](mailto:rascanuflorindaniel@gmail.com)

[berindeiedenisa@gmail.com](mailto:berindeiedenisa@gmail.com)

**Abstract:** *In the continuous process of building an efficient, transparent and citizen-oriented public administration, the countries of South-Eastern Europe have become, in recent years, increasingly interested in promoting and introducing elements of quality management in the public sector, and all reform projects in the public sector are designed to achieve these objectives.*

**Keywords:** *public administration, quality management, public sector, reforms, South-Eastern Europe*

**JEL CLASSIFICATION: H83, M42**

### INTRODUCERE

Auditul este un proces cunoscut mai degrabă în sectorul privat, dar cu trecerea vremii au venit idei și influențe de implementare a controlului de audit și în sfera publică. Atunci când se realizează auditul în sectorul public, mandatele pot fi mult mai specifice decât cele din sectorul privat și acoperă adesea o rază mai largă de obiective oferind o sferă mai vastă decât mandatele în mod obișnuit în audit. Totuși atunci când se pune în aplicare un mandat de audit în sectorul public trebuie să se țină cont și de reglementările specifice fiecărei entități, ordonanțele guvernamentale sau ordinele ministeriale, ținând cont de aspectele legate de siguranța națională.

Principalele obiective a auditului în sectorul public cuprinde controlul asupra exercitării de responsabilitate a entităților de a furniza servicii de calitate către cetățeni folosind resurse financiare provenite din impozitare și din alte surse. Auditul încercă să consolideze așteptările conform cărora instituțiile și funcționarii publici își vor îndeplini atribuțiile într-o manieră eficientă, etică și eficace. Auditul în sectorul public poate fi prescris ca un proces sistematic de obținere a unor rezultate relevante pentru îmbunătățirea și eficientizarea instituțiilor, precum și evaluarea persoanelor care sunt însărcinate cu guvernarea și informarea publicului larg, control asupra politicilor, programelor sau operațiunilor administrațiilor publice.

### CONȚINUTUL DE BAZĂ

#### 1. TIPURI DE MISIUNI

Există două tipuri de misiuni cunoscute în sectorul public:

- În misiunile de asigurare, parte responsabilă măsoară subiectul implicit ghidându-se după criterii și prezentând informația precisă, în urma cărora auditul colectează date adecvate care vor asigura o bază rezonabilă pentru prezentarea concluziei.
- În misiunile de raportare directă, auditorul stabilește subiectul implicit și criteriile ținând cont de riscurile și pragurile de semnificație. Aceste date colectate sunt prezentate sub formă de constatări, concluzii, recomandări.

## 2. TIPURI DE AUDIT

În sectorul public sunt cunoscute trei tipuri de audit: audituri ale situațiilor financiare, audituri de conformitate cu reglementările relevante aplicabile și audituri ale performanței.

Auditul financiar: are ca scop urmărirea raportului de conformitate a situațiilor financiare a unei instituții, dacă acestea sunt corect realizate sau dacă prezintă denaturări semnificative cauzate de acte de fraudă sau erori.

Auditul performanței: urmărește verificarea și cercetarea asupra diferitelor programe, activități pe care instituțiile le pun în aplicare, dacă acestea sunt eficiente, economice și eficace și dacă pot fi aduse noi îmbunătățiri în raport cu situația auditată.

Auditul de conformitate: are ca scop să determine dacă un anumit subiect este în conformitate cu reglementările aplicabile identificate drept criterii. Prin auditul de conformitate se efectuează dacă tranzacțiile și situațiile se află în conformitate cu reglementările relevante aplicate care guvernează entitatea. Legi, regulamente, reguli, politici, coduri stabilite, - toate acestea sunt verificate pentru a se vedea dacă sunt respectate în instituție auditată.

## 3. ELEMENTELE CUPRINSE ÎN AUDITUL PUBLIC

Auditurile din sectorul public cuprind trei părți implicate în realizarea procesului și anume: auditorul, partea responsabilă și utilizatori vizați.

Auditul: rolul auditului este îndeplinit de conducătorului Institutului Standardelor de Audit în cauză și persoanelor cărora le este delegată sarcina efectuării auditurilor.

Partea responsabilă: auditul în sectorul public se bazează pe responsabilitățile relevante sau determinările constituționale sau legislative. Părțile responsabile pot fi răspunzătoare în ceea ce privește informația specifică, gestionarea subiectului implicit sau ducerea la îndeplinire a recomandărilor.

Utilizatori vizați: persoanele fizice, organizațiile, organisme legislative sau de supraveghere sau grupele pentru care auditul întocmește raportul de audit.

## 4. PRINCIPII GENERALE ALE AUDITULUI

Principiile generale de audit în sectorul public cuprind o gamă vastă de secțiuni pe care acestea se bazează și anume: Etica și Independența, Raționamentul profesional, Atenția cuvenită și Scepticismul, Controlul calității, Managementul și competențele echipei de audit.

Etica și Independența:

Etica studiază modul și motivația pentru care oamenii acționează într-un anumit fel. În accepțiunea sa modernă, etica se bazează inclusiv pe moralitate, având drept obiectiv asigurarea unui cadru coerent de principii și repere care ajută indivizii să obțină cunoștințe și să acumuleze experiență în vederea adoptării unor decizii etice. O decizie etică trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- este o decizie competentă, adică se bazează pe cunoștințele și experiența acumulată;
- este o decizie luată în contextul identificării cu claritate, într-o situație particulară, a persoanelor interesate, a obligațiilor fiecărei părți implicate, precum și a problemelor specifice;
- este o decizie echilibrată, în sensul că permite identificarea și ierarhizarea principiilor etice relevante într-o situație particulară;
- este o decizie pertinentă, adică se bazează pe determinarea și estimarea tuturor opțiunilor relevante de decizie și acțiune

Independența implică:

a) Independența de spirit (de drept) - starea de spirit care permite emiterea unei opinii fără a fi afectat de influențe care compromit raționamentul profesional și care permite individului să acționeze cu integritate, să-și exercite obiectivitatea și scepticismul profesional.

b) Independența în aparență (de fapt) - vizează evitarea faptelor și a situațiilor care sunt atât de importante încât o terță parte informată și rezonabilă, care cunoaște toate informațiile relevante, inclusiv măsurile de protecție aplicate, ar concluziona că integritatea, obiectivitatea și scepticismul profesional al unui auditor sau al unui membru al echipei de audit au fost compromise.

Raționamentul profesional, Atenția cuvenită și Scepticismul:

Raționamentul profesional constă în aplicarea cunoștințelor și a experienței dobândite în urma unei pregătiri relevante în domeniul contabilității sau auditului, prin respectarea standardelor etice, pentru a lua decizii în cunoștință de cauză, în legătură cu procedura adecvată în cadrul unei misiuni de audit și/sau a modului de reflectare în contabilitate a tranzacțiilor economice, cu respectarea principiilor contabile.

Scepticismul profesional este o atitudine esențială, care întărește capacitatea auditorului de a identifica și de a face față circumstanțelor care pot indica o posibilă denaturare. Scepticismul include o evaluare critică a probelor de audit, dar și acordarea unei atenții permanente problemelor de audit care contrazic alte probe de audit sau care aduc în discuție credibilitatea informațiilor obținute de la conducere sau de la persoanele însărcinate cu guvernanta.

Controlul calității:

Managementul calității prezintă o serie de caracteristici, obiectivul este dobândirea satisfacției clientului; calitatea este definită de client; afectează toate activitățile organizației, indiferent dacă au sau nu legătură directă cu serviciul sau produsul; clienții sunt externi; încheie activitățile de control, dar implică în primul rând gestionarea întregii organizații; toți participă la aplicarea sa; această participare se stabilește din convingere; metodologia se îndreaptă mai ales spre prevenire; se urmărește ca lucrurile să se facă bine „din prima”; responsabilitatea și implicarea tuturor celor din organizație.

Managementul și competențele echipei de audit:

Auditorii trebuie să stabilească canale eficiente de comunicare pe durata procesului de audit. Informarea permanentă a entității auditate cu privire la toate aspectele aferente auditului este un lucru esențial. Este cheia dezvoltării unei relații de lucru constructive. Comunicarea va include obținerea informațiilor relevante pentru audit și furnizarea în timp util a observațiilor și constatărilor către conducere și persoanele însărcinate cu guvernanta, pe întreaga durată a misiunii. Auditorul ar putea fi responsabil și cu comunicarea unor aspecte legate de audit către alte părți interesate, precum organisme legislative și de supraveghere.

## 5. PRINCIPII REFERITOARE LA PROCESUL DE AUDIT

### 1. Planificarea auditului

- Stabilirea termenilor auditului
- Înțelegerea
- Efectuarea evaluării riscurilor pentru analiza problemei
- Identificarea riscurilor de fraudă
- Dezvoltarea unui plan de audit

### 2. Efectuarea auditului

- Desfășurarea procedurilor planificate de audit pentru a obține probe de audit
- Evaluarea probelor de audit și desprinderea concluziilor

### 3. Raportare și follow-up

- Întocmirea unui raport pe baza concluziilor desprinse
- Urmărirea aspectelor raportate drept relevante

## 6. ACTIVITATEA DE AUDIT REALIZATĂ DE CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

### ÎN ANUL 2022

În anul 2022, Curtea de Conturi a efectuat 1.512 de misiuni de audit financiar, 32 teme de audit al performanței (17 misiuni de audit al performanței în domenii considerate prioritare), 442 de misiuni de audit de conformitate, și a derulat 5.588 de acțiuni de follow-up.

Activitate Curtea de Conturi 1

## CONCLUZII

Auditul intern prin activitățile pe care le desfășoară adaugă un plus de valoare organizațiilor în cadrul cărora se desfășoară. De altfel auditul intern este o profesie care s-a redefinit de-a lungul anilor, din dorința de a răspunde necesităților în continuă schimbare ale entităților. Auditul intern poate să acționeze ca un agent eficient și eficace al schimbării în instituțiile publice atâta timp cât este capabil să se autoperfecționeze, adică să fie propriul agent al propriei schimbări.

Cu alte cuvinte, auditul intern poate ajuta instituțiile publice să progreseze atâta timp cât el însuși își adaptează procedurile, metodele, concepțiile și mentalitățile cerințelor și așteptărilor managementului entităților publice.

Cheia în domeniul auditului este de a recunoaște că auditul poate avea și o mai mare valoare dacă analizează aspecte dincolo de problemele financiare tradiționale și se focalizează asupra unor puncte de interes pentru un public mai larg

## BIBLIOGRAFIE

1. cafr.ro. (2022). Preluat de pe [www.revista.cafr.ro](http://www.revista.cafr.ro)
2. Contabil, A. F. (2023). [academica.edu](http://academica.edu). Preluat de pe [www.academica.edu](http://www.academica.edu)
3. Conturi, C. d. (2022). Sinteza Raportului Public.
4. INTOSAI. (2019). Principii Fundamentale ale Auditului în Sectorul Public . INTOSAI.
5. Matei, L. (2022). Managementul calității și reforma administrației.

**Coordonator științific: cof.univ.dr. Larisa DRAGOLEA**

Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia

Strada General Bethlen. Nr. 5

Telefon: +40258813994

E-mail: [larisadragolea@uab.ro](mailto:larisadragolea@uab.ro)